

TANTÁRGYI ADATLAP

[0](#)

I. Tantárgyleírás

Kultúraszociológia

Sociology of Culture

Neptun-kód	szemeszter	K/V	értékelés	óraszám (e/gy)	kredit	nyelv	tárgyfélév
BMEGT431143	2017/18	V	f	2/0	2	magyar	1/1

A tantárgy oktatója

[Nádasi Eszter](#), egyetemi tanársegéd
eszter.nadasi@filozofia.bme.hu
Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít

-

Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend

-

A tantárgy leírása

A kurzus első felében a kultúra kifejezés különböző jelentésrétegeivel ismerkedünk meg. Tárgyaljuk, hogy bizonyos kulturális, művészeti termékek hogyan és mi alapján sorolhatóak be az elfogadott, illetve a kevésbé elfogadott kategóriába: kiderül, hogy mit illik fogyasztani, és mit nem. A félév során a szubkultúrák és nemzeti kultúrák sajátosságai mellett szó lesz a kisebbségi kultúrák, etnikai

csoporthoz tartozásukról, valamint a kultúraszociológia kérdéseit gender szempontból is vizsgáljuk. A kurzus során tárgyalt témakörök reprezentációjával a média és a populáris kultúra területéről hozott példákon keresztül ismerkedünk meg.

A tantárgy témakörei

kedd
12:15-13:45

heti témakörök

KURZUSINDÍTÁS

A kurzus ismertetése, a félév menete, követelmények, adminisztráció
Bevezetés a kultúraszociológiába

2017.09.05

Ajánlott irodalom

- Wessely Anna: A kultúra szociológiája, in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium

KULTÚRA ÉS KULTÚRAKUTATÁS

Definíciók és irányzatok

2017.09.12

Ajánlott irodalom

- Williams, Raymond (1998) "Kultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium.
- Dessewffy Tibor (1996): Alice Csodaországban avagy a kultúrakutatás a huszonegyedik században In. Imago. 1.1 pp. 9- 17.
- [Terry Eagleton \(2001\) "A kultúra két fogalma \(esztétikai és antropológiai\)" In Lettre. 2001 Tél. No. 43.](#)

MAGASKULTÚRA ÉS TÖMEGKULTÚRA 1.

Társadalmi csoportok és kulturális preferenciák, fogyasztási szokások

2017.09.19

Ajánlott irodalom

- Gans, Herbert J. (1998) "Népszerű kultúra és magaskultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium

MAGASKULTÚRA ÉS TÖMEGKULTÚRA 2.

Társadalmi csoportok és kulturális preferenciák, fogyasztási szokások

2017.09.26

[oktatási szünet](#)

Ajánlott irodalom

- Gans, Herbert J. (1998) "Népszerű kultúra és magaskultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium

2017.10.03

RENDSZERVÁLTÁS A MAGYAR MÉDIÁBAN

A közönségigény középpontba kerülése, a kereskedelmi csatornák megjelenése, új műsортípusok

Ajánlott irodalom

- [György Péter \(1998\) "Dáridó avagy a szocializmus vége" in Digitális Éden. Budapest: Magvető](#)
- Császi Lajos-Istvánffy András: A Makrancos hölgytől a Big Brotherig
- Császi Lajos: A Mónika show kulturális szociológiája

A GASZTRONÓMIA KULTÚRÁJA: DIVAT, VAGY HAGYOMÁNY?

Vegán életmód, paleolit diéta, bio élelmiszerek, street food, BBQ party, sörfesztiválok és exkluzív borkóstolók – csak néhány példa arra, amikor az evés-ivás több mint a létfenntartáshoz szükséges igények kielégítése. Mást esznek a szegények és a gazdagok? Művészet a gasztronómia? Hogy lehet az, hogy egyre távolabbra látunk a nemzeti konyha jellegzetességein, mégis erősödnek a tradíciók?

2017.10.10

Ajánlott irodalom

- TBA

2017.10.17

1. ZÁRTHELYI DOLGOZAT

SZUBKULTÚRÁK, IFJÚSÁGI KULTÚRÁK

A mainstreamtől eltérő fogyasztási szokások, preferenciák

2017.10.24

Ajánlott irodalom

- [Kacsuk Zoltán \(2006\) "Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A \(látványos\) ifjúsági \(szub\)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma" in Replika, No 53.](#)
- [Paul Hodkinson \(2006\) "Beavatottak és kívülállók" in Replika, No 53.](#)

NEMZETI KULTÚRA

A nemzeti kultúra fogalma és kritikája

2017.10.31

Ajánlott irodalom

- Stuart Hall: A kulturális identitásról. In. Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium, 60-85.

A MULTIKULTURÁLIS NAGYVÁROSOK

Az együttélés kérdései

2017.11.07

Ajánlott irodalom

- Szabó Linda: Elszalasztott előny a városok pozíciós versenyében? Egy „Kínai negyed” lehetőségei Budapesten
- [Berlin már mindig lesz](#)
- Kertag-Ódri Ágnes: Jó-e a multikulturalizmus a nőknek?

A SZEGÉNYSÉG, ÉS A TÁRSADALMI PROBLÉMÁK REPRESENTÁCIÓJA

„Tényszerű tudósítások” és a populáris kultúra megközelítései

2017.11.14

Ajánlott irodalom

- Vidra Zsuzsanna, Kriza Borbála: A többség fogságában - kisebbségek médiarepresentációja
- [Politikailag inkorrekt](#)

GENDER, NEMI IDENTITÁS ÉS SZEREPEK

A nemi identitás

2017.11.21

Ajánlott irodalom

- TBA

2017.11.28

2. ZÁRTHELYI DOLGOZAT

2017.12.05

KURZUSZÁRÁS

Összefoglalás

Értékelés

Irodalom

- [Berlin már mindig lesz](#)
- Császi Lajos-Istvánffy András: A Makrancos hölgytől a Big Brotherig
- Császi Lajos: A Mónika show kulturális szociológiája
- Dessewffy Tibor (1996): Alice Csodaországban avagy a kultúrakutatás a huszonegyedik században In. Imago. 1.1 pp. 9- 17.
- Gans, Herbert J. (1998) "Népszerű kultúra és magaskultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium
- [György Péter \(1998\) "Dáridó avagy a szocializmus vége" in Digitális Éden, Budapest: Magvető](#)
- [Kacsuk Zoltán \(2006\) "Szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. A \(látványos\) ifjúsági \(szub\)kultúrák brit kutatásának legújabb hulláma" in Replika. No 53.](#)
- Kertag-Ódri Ágnes: Jó-e a multikulturalizmus a nőknek?
- [Paul Hodgkinson \(2006\) "Beavatottak és kívülállók" in Replika. No 53.](#)
- [Politikailag inkorrekt](#)
- Stuart Hall: A kulturális identitásról. In. Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus, Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium, 60-85.
- Szabó Linda: Elszalasztott előny a városok pozíciós versenyében? Egy „Kínai negyed” lehetőségei Budapesten
- TBA
- [Terry Eagleton \(2001\) "A kultúra két fogalma \(esztétikai és antropológiai\)" In Lettre, 2001 Tél, No. 43.](#)
- Vidra Zsuzsanna, Kriza Borbála: A többség fogságában - kisebbségek médiareprezentációja
- Wessely Anna: A kultúra szociológiája, in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium
- Williams, Raymond (1998) "Kultúra" in Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiája, Budapest: Osiris - Láthatatlan Kollégium.

A tantárgy oktatásának módja

előadás

II. Tantárgykövetelmények

Pótlási lehetőségek

- A pótlási héten egy zárthelyi pótlására/javítására van lehetőség indoklás nélkül
- Mindkét zárthelyi pótlására csak indokolt és igazolt esetben van lehetőség!

Konzultációs lehetőségek

A kurzus teljesítésének feltételei

- A két félévközi zárthelyi dolgozat sikeres abszolválása (a zárthelyi dolgozatok anyagát az órai prezentációk képezik, az egyes témakörökben való elmélyülést ajánlott irodalmak segítik);
- A félév során egy darab témafelvető beküldése (a témafelvetőkkel kapcsolatos teendők ismertetése az első oktatási héten történik meg, csakúgy, mint a témák kiosztása a hallgatók között);
- Rendszeres, aktív részvétel az órákon (a jegyszerzéshez az órák 70%-án jelen kell lenni).

Értékelési szempontok

Értékelés

95-100%	jeles (5)	Excellent [A]
90-94%	jeles (5)	Very Good [B]
80-89%	jó (4)	Good [C]
60-79%	közepes (3)	Satisfactory [D]
50-59%	elégséges (2)	Pass [E]
0-49%	elégtelen (1)	Fail [F]

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

Tudás

- Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáinak kialakításában
- Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében

Képesség

- Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között

Attitűd

- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak

Önállóság és felelősség

- Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

összesen 100%

Tantárgyfelelős

név

[Barna Róza Emília](#)

beosztás

egyetemi adjunktus

tanszék

BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék